

Kort Jaaroverzicht 2021

Pensioenfonds
Detailhandel

Sneller naar
klimaatneutraal,
dekkingsgraad
toegenomen

Inhoud 2021 in het kort

1. Van sterk stijgende beurzen tot inflatie 04
2. Resultaten verantwoord beleggen 08
3. Zo beleggen wij jouw pensioengeld..... 12
4. Interview Louise Kranenburg en Henk Groot over het Klimaatactieplan..... 17
5. Toezicht..... 20
6. Praktische informatie..... 23

Pensioenvermogen
eind 2021

Pensioenverplichtingen
over 2021

Ontvangen premie
over 2021

Pensioenuitkeringen
over 2021

Beleidsdekkingsgraad
eind 2021

Beleggingsresultaat
over 2021

Actieve deelnemers
Werknemers die pensioen opbouwen via de pensioenregeling van Pensioenfonds Detailhandel.

Vroegere deelnemers
Oud-werknemers die geen pensioen meer opbouwen bij Pensioenfonds Detailhandel, en het opgebouwde pensioen bij vertrek heeft laten staan bij het fonds.

Gepensioneerden
Pensioengerechtigden die een pensioen ontvangen van Pensioenfonds Detailhandel.

Van sterk stijgende beurzen tot inflatie

Opnieuw was 2021 een uitdagend jaar. Met spectaculair stijgende beurskoersen en grote zorgen over de ontwikkeling van de coronapandemie. Voor het eerst sinds jaren zette de lang gevreesde inflatie door. In sommige landen, waaronder Nederland, werden producten en diensten maar liefst vijf tot zeven procent duurder. Ook de rente steeg. →

Besparingen

Toch was het een goed jaar voor Pensioenfonds Detailhandel. Door de investering in het nieuwe technologisch platform voor de pensioenadministratie zijn de kosten per deelnemer een aantal jaar opgelopen. Afgelopen jaar zijn de kosten weer iets gedaald. Gaven we in 2020 nog € 96,4 per deelnemer uit, in 2021 is dat gezakt naar € 88,3. Ook de kosten voor het vermogensbeheer zijn gedaald van 0,16% naar 0,13% van het totaal belegde vermogen van circa € 33 miljard (eind 2021). Daarmee hebben we een van de laagste vermogensbeheerskosten binnen de Nederlandse pensioenwereld.

Beleggingsresultaten

Voorals de beleggingen in aandelen hebben het goed gedaan. De beleggingen op staatsobligaties deden het minder goed door de oplopende rente. Richting het einde van 2021 liepen de geopolitieke spanningen verder op en kreeg ook de inflatie de wind in de zeilen. Uiteindelijk is een beleggingsrendement gerealiseerd van 1,2%.

Dekkingsgraden in de lift

Door de positieve ontwikkelingen op de beurzen en de gestegen rente, is ook de dekkingsgraad flink toegenomen. Dekkingsgraden zijn de graadmeters voor pensioenfondsen. Hoe hoger de dekkingsgraad, hoe financieel gezonder het pensioenfonds. De dekkingsgraad is in 2021 gestegen van 110,9% naar 118,5% eind december 2021. De beleidsdekkingsgraad is eind december 2021 op 114,5% uitgekomen.

Verhoging pensioenen

We staan er financieel goed voor, daarom heeft het bestuur besloten, binnen de regels die door de overheid aan pensioenfondsen zijn gesteld, de pensioenen vanaf begin 2022 met 0,5% te verhogen.

Samenvoeging pensioenen

Ook zijn we dit jaar tot een akkoord gekomen met Pensioenfonds Wonen. Per 1 januari 2022 zijn de pensioenen van dit gesloten pensioenfonds samengevoegd met de pensioenen van Pensioenfonds Detailhandel.

Verantwoord beleggen

Afgelopen jaar is onder meer de derde duurzaamheidsindex gelanceerd, zijn we lid geworden van de Net-Zero Asset Owner Alliance (NZAOA) van de Verenigde Naties en is besloten om tot een Klimaatactieplan over te gaan. Hiermee maken we onze beleggingsportefeuille versneld klimaatneutraal.

Verantwoord beleggen

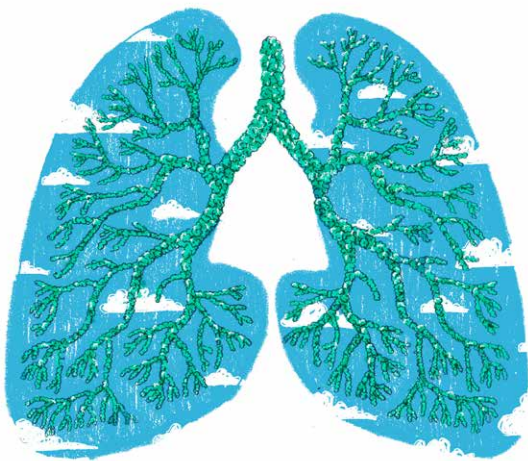
Samen met je werkgever bouw je iedere maand aan een reserve voor later. Omdat pensioensparen alleen onvoldoende oplevert, wordt het geld door ons op een verantwoorde manier belegd in aandelen, leningen van overheden en bedrijven, vastgoed en hypotheek. In 2021 is veel gebeurd. Dit zijn de highlights. →

1

Introductie derde duurzaamheidsindex

Omdat wij passieve beleggers zijn, niet actief handelen in aandelen of obligaties, volgen wij zogeheten indices. Dat zijn plat gezegd verschillende mandjes met aandelen. Probleem met deze indices is, dat ze alle bedrijven volgen, dus ook de relatief vervuilende bedrijven. Om die reden hebben wij drie jaar geleden samen met het Britse beurs- en indexbedrijf FTSE Russel een index ontwikkeld die de duurzaamheidsdoelstellingen van de Verenigde Naties (VN) als uitgangspunt neemt en zowel de economische prestatie, als de duurzame resultaten van een bedrijf weegt. In 2021 hebben we onze derde duurzaamheidsindex gelanceerd: de FTSE Russell Euro Credit SDG-Aligned Index. Deze bevat hoofdzakelijk bedrijfsleningen.

2

Lid geworden van NZAOA

Pensioenfonds Detailhandel is in 2021 lid geworden van de Net-Zero Asset Owner Alliance (NZAOA). Dit is een samenwerkingsverband van de VN voor grote wereldwijd opererende lange termijnbeleggers die een flinke bijdrage willen leveren aan het CO₂-neutraal maken van de wereldeconomie. Leidend daarbij zijn de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs: CO₂-neutraal in 2050. Ook wordt gestreefd naar een beperking van de gemiddelde wereldwijde temperatuurstijging tot maximaal 1,5 graden Celsius in 2100.

3

Beleggen met directe impact

In 2021 is een begin gemaakt om vanaf 2022 1% van onze totale beleggingsportefeuille (300 miljoen euro) te beleggen in 'positieve impactinvesteringen'. Met deze manier van beleggen, investeren we met geldleningen direct in bedrijven en scale-ups, die een meetbaar positieve impact hebben op de wereld. Begin 2022 is bekend gemaakt welke initiatieven we daadwerkelijk gaan ondersteunen met een belegging. Denk bijvoorbeeld aan leningen aan producenten van bakstenen en andere bouwmaterialen die worden gemaakt van gerecycled materiaal, of leningen aan een bank in Mongolië die geld uitleent voor het gebruik van duurzame energie en energiezuinige producten, zoals elektrisch aangedreven voertuigen.

4

Engagement en stemmen

In 2021 hebben we met 428 ondernemingen, in 39 landen, gesproken over hun duurzaamheidsbeleid. Die gesprekken zijn gevoerd door Columbia Threadneedle, een bedrijf dat een groot aantal institutionele beleggers vertegenwoordigt; en daardoor veel slagkracht heeft. In 242 gevallen leidde deze aanpak tot aantoonbaar positief resultaat. Naast de dialoog die Columbia Threadneedle voert namens het fonds, gaat Pensioenfonds Detailhandel ook zelf in gesprek met ondernemingen. We gaan liever met bedrijven in gesprek om te kijken of en hoe ze hun gedrag verder kunnen verduurzamen, dan dat we ze uitsluiten. Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen kan de dialoog met bedrijven versterken. In 2021 hebben we 1172 gestemd op aandeelhoudersvergaderingen.

Wist je dat wij ook:

- Met ondernemingen spreken over het gefaseerd stoppen met kolen, en met scheepvaartbedrijven in gesprek zijn over hun uitstoot.
- Overheden oproepen werk te maken van klimaatbeleid, in lijn met de klimaatdoelstellingen van Parijs.
- Het gesprek aangaan met ondernemingen over biodiversiteit. Denk aan het terugdringen van plastic en gebruik van pesticiden in de agrarische sector.
- Bedrijven, zoals energiebedrijven, aanspreken op het voorkomen van bosbranden en andere natuurrampen.
- Ondernemingen die actief zijn in natuurgebieden vragen meetbare doelen op te stellen voor positieve impact op de lokale biodiversiteit.
- Van ondernemingen verwachten dat zij met stakeholders in gesprek gaan over watergebruik.
- Met ondernemingen in de voedingsindustrie in gesprek zijn over de ontbossing van de Amazone en het duurzaam gebruik van water.
- Betrokken zijn bij samenwerkingsverbanden die gericht zijn op meer duurzame ontwikkeling van voedingsmiddelen in de wereld.
- In onze beleggingswaardering wegen of bedrijven een verantwoord beleid voeren inzake winning van delfstoffen, zoals gas, olie, zand, grind, klei en schelpen.
- Het belang inzien van landbouw- en voedselproductiebedrijven, maar hierin niet of nauwelijks investeren als er geen beleid is op het gebied van: natuur, klimaat, land-, mensen- en arbeidsrechten.

Zo beleggen we jouw pensioengeld

Om onze beleggingsstrategie te begrijpen, hoef je geen wiskundige te zijn. →

Om zoveel mogelijk risico's af te dekken, beleggen wij in heel veel bedrijven. Dat doen we tegen lage kosten en voor de lange termijn.

Die investeringen leveren geld op. In 2021 hebben we een resultaat op onze beleggingen behaald van 1,2 procent. Het vermogen is daardoor gegroeid naar circa 33 miljard euro (eind 2021). Een duizelingwekkend bedrag, waarmee wij niet alleen zorgen voor een goed pensioen, maar ook een bijdrage willen leveren

aan een betere wereld. Een wereld met een gezond klimaat, zonder armoede, met goede arbeidsomstandigheden en onderwijs voor iedereen.

Dat doen we op basis van de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties. Hieruit hebben wij vier doelen gekozen waarop we extra nadruk leggen en het verschil willen maken:

Deze SDG's bepalen of we veel, weinig, of helemaal niet in een onderneming beleggen. In ondernemingen die goed op deze criteria scoren gaan we meer beleggen en in ondernemingen die slecht scoren minder.

Wil je meer weten ...

... over onze beleggingen en onze visie op beleggen? Ga dan naar [jijenvijbeleggen.nl](https://www.jijenvijbeleggen.nl)

Retailers verwachten van ons verantwoorde beleggingen

Steeds meer retailers zijn bezig met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Ook bij Pensioenfonds Detailhandel is verantwoord beleggen inmiddels de norm. Met het 'Klimaatactieplan' wil ze nog sneller vergroenen.

De reden voor dit Klimaatactieplan is eenvoudig vertelt Louise Kranenburg, Manager Verantwoord Beleggen: "Wij willen bijdragen aan het Klimaatakkoord van Parijs. Dat doen we door toe te werken naar 100% reductie van de CO₂-uitstoot van onze beleggingen in 2050. Omdat dit nog zo ver weg is, hebben we tussendoelen: -39% in 2025 en -60% in 2030. Ten tweede willen we als pensioenfonds de risico's die onze beleggingsportefeuille loopt door de energietransitie en klimaatverandering, beperken." Is dat ook de wens vanuit de werkgevers waarvoor Pensioenfonds Detailhandel werkt? "Zeker", zegt Hoofd Beleggingen Henk Groot: "We zien binnen de detailhandel steeds meer werkgevers die druk zijn met het verduurzamen van hun activiteiten. Dat lees je ook terug in hun verhalen op ons nieuwe online platform [jijenvijbeleggen.nl](https://www.jijenvijbeleggen.nl). Logisch dat ze dan ook van hun pensioenfonds verwachten dat het fonds de pensioenpremies verantwoord belegt. Datzelfde geldt voor onze deelnemers, die aangeven dat ze het belangrijk vinden dat de premie verantwoord wordt belegd."

Concrete doelen

In 2021 haalde Pensioenfonds Detailhandel al een aantal doelen op gebied van reductie van CO₂-uitstoot en de opname van groene leningen in de portefeuille. Het Klimaatactieplan, eigenlijk een soort 'spoorboekje', gaat verder, met ook weer concrete doelen. Zoals: van de beleggingen in

beursgenoteerde aandelen en obligaties moet in 2030 ten minste 20 procent duurzaam zijn (dat is nu 10 procent). Een ander doel: de portefeuille met bedrijfsleningen verder verduurzamen. "Een deel van die bedrijfsleningen hebben we al verduurzaamd, met die kennis zetten we ook het resterende deel van de portefeuille nu om. Concreet betekent dit dat we meer geld lenen aan bedrijven of sectoren die duurzaam werken en minder in de achterblijvers", zegt Louise. In deze 'duurzame' bedrijfsleningen heeft Pensioenfonds Detailhandel nu zo'n miljard euro belegd, nog ongeveer 1 miljard euro zal worden verduurzaamd.

We lenen meer geld aan bedrijven of sectoren die duurzaam werken

Bij het selecteren van alle beleggingen zijn vier duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de VN leidend, vervolgt Louise: "Een daarvan is klimaatactie. In onze portefeuille van bedrijfsleningen vertalen we dat als volgt: we hebben de CO₂-uitstoot in deze portefeuille met 69 procent verlaagd. En voor wat betreft de gehele leningenportefeuille, dus ook inclusief leningen aan landen, hebben we inmiddels 5 procent belegd in groene, duurzame obligatieleningen. Dan gaat het om geld voor projecten die aantoonbaar bijdragen aan het milieu."

Vorig jaar hebben we met 482 ondernemingen in 39 landen gesproken over hun duurzaamheidsbeleid

Beleggen met positieve impact

Daarnaast gaat Pensioenfonds Detailhandel ook direct investeren in verantwoorde beleggingen, vertelt Henk: “We zijn gestart met het beleggen van 1 procent van onze totale beleggingsportefeuille in wat we noemen ‘positieve impact investeringen’. Dat gaat om ongeveer 300 miljoen euro, die we direct beleggen in leningen aan bedrijven en duurzame initiatieven. We werken hiervoor samen met drie uiteenlopende, gespecialiseerde impactfondsen die ieder 100 miljoen euro voor ons beleggen: Polestar Capital geeft leningen aan bijvoorbeeld producenten die bakstenen en andere bouwmaterialen maken van gerecycled materiaal. Tikehau Capital aan het verduurzamen van Europese bedrijven. En Symbiotics verstrekt leningen aan ondernemingen in ontwikkelingslanden; bijvoorbeeld aan een bank in Mongolië die geld uitleent voor het gebruik van duurzame energie, energiezuinige producten en voor de aankoop van elektrische voertuigen.”

Mensenrechten en eerlijk werk

Zorg om het klimaat is een belangrijk onderwerp voor het beleggingsbeleid van Pensioenfonds Detailhandel, maar zeker niet het enige, benadrukt Henk: “Om verantwoord te kunnen beleggen, letten we bij de keuze van bedrijven ook op factoren als eerlijk werk en verantwoorde productie. Hoe staat

het bijvoorbeeld met de arbeidsomstandigheden van werknemers? Krijgen ze een eerlijk loon? En wat betreft het beleggen in landen, denk aan staatsobligaties, kijken we bijvoorbeeld nadrukkelijk naar hoe men daar omgaat met de mensenrechten.”

Verkopen of in gesprek?

Grote aandeelhouders zoals pensioenfondsen kunnen bedrijven waarin ze beleggen, aanspreken op gedrag en met ze in gesprek gaan om duurzamer te werken. Mocht dat allemaal niet baten, dan kunnen de aandelen van die bedrijven worden verkocht. Louise: “Onze voorkeur gaat duidelijk uit naar het eerste. Als je ‘stemt met je voeten’, dus je aandelen verkoopt, raak je meteen al je invloed op zo’n bedrijf kwijt. We gaan met zulke partijen het liefst in dialoog, om te kijken of en hoe ze hun gedrag kunnen verbeteren. En we stemmen mee op aandeelhoudersvergaderingen. Vorig jaar hebben we met 482 ondernemingen in 39 landen gesproken over hun duurzaamheidsbeleid; dat zorgde in 242 gevallen tot aantoonbaar resultaat.” Waar ligt de spreekwoordelijke grens? “We verkopen onze beleggingen, of sluiten bedrijven uit, als we constateren dat er echt niets valt te veranderen en ze een hoog klimaatrisico hebben.”

Verantwoording en Toezicht

Onze koers wordt bepaald door het bestuur. Dit bestuur komt maandelijks bij elkaar en bestaat uit bestuursleden van werkgevers (brancheorganisaties), werknemers (vakbonden) en een bestuurslid wordt gekozen uit de gepensioneerden van het fonds. Over alles wat het bestuur beslist, legt het verantwoording af aan de Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten. Dit

zijn door de overheid opgerichte instanties die de handel en wandel van pensioenfondsen controleren. Ook hebben wij twee eigen instanties die het beleid van het bestuur controleren: de Raad van Toezicht (drie leden) en het Verantwoordingsorgaan (14 leden: 9 werknemers, 4 namens gepensioneerden en 1 voor werkgevers).

WAAR

Praktische informatie

Wil je meer weten over je pensioen of de regeling, ga dan naar pensioenfondsdetailhandel.nl.

Op mijnpensioenoverzicht.nl vind je een overzicht van jouw tot nu toe opgebouwde pensioen.

Op jijenvijbeleggen.nl vind je alle ins & outs over onze beleggingen.

**Pensioenfonds
Detailhandel**